



ΛΑΤΙΝΙΚΑ – Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ		
Θεματικά Πεδία	Θεματικές Ενότητες	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα
		Οι μαθητές/-ήτριες να είναι σε θέση:
Λατινική γλώσσα	Γλωσσική επεξεργασία, κατανόηση και απόδοση λατινικού κειμένου στα νέα ελληνικά	• Να αποδίδουν στη νεοελληνική γλώσσα αποσπάσματα ή περιόδους λατινικού λόγου με τη βοήθεια λεξιλογίου.
		• Να ελέγχουν την απόδοση μιας λατινικής περιόδου στη νεοελληνική γλώσσα.
		• Να αναδιατυπώνουν ελεύθερα σε νεοελληνικό λόγο θέματα/ιδέες ενός λατινικού κειμένου.
	Βασικά στοιχεία φωνητικής	<ul style="list-style-type: none"> • Να προφέρουν, με τρόπο όσο το δυνατόν πιο κοντά στην προφορά της κλασικής περιόδου, τους φθόγγους της λατινικής (φωνήεντα, σύμφωνα, ημίφωνα, διφθόγγους). • Να τονίζουν σωστά τις λέξεις της λατινικής.
Βασικά στοιχεία μορφολογίας	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν μορφολογικά (ως προς την πτώση, τον αριθμό, το γένος) ουσιαστικά όλων των κλίσεων. • Να αναγνωρίζουν μορφολογικά (ως προς την πτώση, τον αριθμό, το γένος) επίθετα όλων των κλίσεων στον θετικό βαθμό. • Να αναγνωρίζουν μορφολογικά (ως προς την πτώση, τον αριθμό, το γένος, το είδος) τις αντωνυμίες και τα αντωνυμικά επίθετα. • Να αναγνωρίζουν μορφολογικά (ως προς το πρόσωπο και τον χρόνο) ρηματικούς τύπους της οριστικής όλων των χρόνων της ενεργητικής φωνής. • Να αναγνωρίζουν μορφολογικά (ως προς την πτώση, τον αριθμό, το γένος και τον χρόνο) μετοχές ενεργητικής φωνής. • Να αναγνωρίζουν μορφολογικά (ως προς τον χρόνο) απαρέμφατα της ενεργητικής φωνής. • Να αναγνωρίζουν μορφολογικά τα ερωτηματικά και τα αναφορικά επιρρήματα. 	
Λατινική γλώσσα		<ul style="list-style-type: none"> • Να μετασχηματίζουν μορφολογικά ονοματικούς τύπους (από έναν/μία/ένα αριθμό/πτώσει/γένος/βαθμό σε άλλον/η/ο) αυτόνομα ή μέσα σε κατάλληλο προτασιακό περιβάλλον. • Να μετασχηματίζουν μορφολογικά ρηματικούς τύπους της ενεργητικής φωνής (ως προς το πρόσωπο/τον χρόνο) αυτόνομα ή μέσα σε κατάλληλο προτασιακό περιβάλλον. • Να συγκρίνουν σε ορισμένες περιπτώσεις τις καταλήξεις ουσιαστικών ή ρημάτων της

		<p>λατινικής με εκείνες της αρχαίας ελληνικής.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να συγκρίνουν τις καταλήξεις ουσιαστικών διαφορετικών κλίσεων μεταξύ τους.
	Βασικά στοιχεία σύνταξης	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν τη συντακτική λειτουργία λέξεων ενός λατινικού κειμένου ή μιας περιόδου. • Να αναγνωρίζουν διαφορετικές λειτουργίες των πτώσεων μέσα σε ένα λατινικό κείμενο. • Να αναγνωρίζουν τα είδη του παρεμφάτου και τη συντακτική τους λειτουργία. • Να αναγνωρίζουν τον τρόπο εκφοράς της αυτοπάθειας και της αλληλοπάθειας.
		<ul style="list-style-type: none"> • Να εκφέρουν με διαφορετικούς τρόπους την επιρρηματική έννοια του τόπου. • Να χρησιμοποιούν σωστά συντακτικές δομές της λατινικής σε μικρές περιόδους λατινικού λόγου.
		<ul style="list-style-type: none"> • Να συγκρίνουν συντακτικές δομές της λατινικής με αντίστοιχες της αρχαίας ή/και νέας ελληνικής ή άλλων σύγχρονων ευρωπαϊκών γλωσσών.
	Βασικό λεξιλόγιο, ετυμολογία και στερεότυπες λατινικές φράσεις	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν λέξεις ενός λατινικού κειμένου που συνδέονται ετυμολογικά με συγκεκριμένες νεοελληνικές λέξεις ή/και συγκεκριμένες, πολύ γνωστές λέξεις σύγχρονων ευρωπαϊκών γλωσσών που διδάσκονται στο σχολείο. • Να εντοπίζουν λέξεις ενός λατινικού κειμένου που συνδέονται ετυμολογικά με επιλεγμένες λέξεις της αρχαίας ελληνικής ή προέρχονται από αυτήν. • Να εντοπίζουν νεοελληνικές λέξεις που προέρχονται ετυμολογικά από επιλεγμένες λέξεις ενός λατινικού κειμένου.
		<ul style="list-style-type: none"> • Να χρησιμοποιούν σωστά σε κατάλληλο κειμενικό περιβάλλον λατινικές φράσεις/λέξεις που επιβιώνουν στη σύγχρονη επικοινωνία.
Ρωμαϊκός κόσμος	Γλώσσα και Γραμματεία των Ρωμαίων	<ul style="list-style-type: none"> • Να εντάσσουν τη λατινική γλώσσα στο πλαίσιο των γλωσσικών ομάδων της ινδοευρωπαϊκής γλωσσικής οικογένειας. • Να αναγνωρίζουν τις σύγχρονες ευρωπαϊκές γλώσσες που προήλθαν από τη λατινική. • Να αξιολογούν τη θέση της λατινικής γλώσσας στον κοινωνικό, πολιτικό και πνευματικό κόσμο μεταγενέστερων εποχών (Μεσαίωνα, νεότερος και σύγχρονος κόσμος).
Ρωμαϊκός κόσμος		<ul style="list-style-type: none"> • Να αναφέρουν βασικούς συγγραφείς της ρωμαϊκής γραμματείας και εργοβιογραφικά τους στοιχεία. • Να αναφέρουν βασικά χαρακτηριστικά

		λογοτεχνικών ειδών της ρωμαϊκής γραμματείας.
Ρωμαϊκός κόσμος	Ρωμαϊκή κοινωνία	<ul style="list-style-type: none"> • Να διερευνούν και να παρουσιάζουν τη διάρθρωση της ρωμαϊκής κοινωνίας και ιδιαίτερα της ρωμαϊκής οικογένειας με τη βοήθεια έντυπου και ψηφιακού υλικού/εργαλείων. • Να συσχετίζουν ή να συγκρίνουν τη δομή της ρωμαϊκής κοινωνίας ή/και τη δομή και τους θεσμούς της ρωμαϊκής οικογένειας με τις αντίστοιχες δομές άλλων λαών και κοινωνιών της αρχαίας, μεσαιωνικής και νεότερης/σύγχρονης εποχής. • Να αποτιμούν κριτικά το κοινωνικό σύστημα και τους οικογενειακούς θεσμούς του ρωμαϊκού κόσμου (π.χ. <i>pater familias</i>). • Να γνωρίζουν τον τρόπο παρουσίασης της έννοιας του έρωτα στη ρωμαϊκή λογοτεχνία.
	Θέματα ρωμαϊκού πολιτισμού	<ul style="list-style-type: none"> • Να διερευνούν μέσα από τη ρωμαϊκή γραμματεία τον τρόπο παρουσίασης του «άλλου». • Να αποτιμούν κριτικά τη στάση των Ρωμαίων απέναντι στο «διαφορετικό» και να τη συγκρίνουν με την αντίστοιχη στάση των σύγχρονων κοινωνιών (του δυτικού κυρίως κόσμου).
	Θέματα ρωμαϊκής ιστορίας	<ul style="list-style-type: none"> • Να αφηγούνται και να παρουσιάζουν με τη χρήση ψηφιακών εργαλείων γεγονότα της ιστορίας της αρχαίας Ρώμης (ίδρυση, δημοκρατική περίοδος, εμφύλιοι πόλεμοι, μετάβαση στην αυτοκρατορική περίοδο). • Να ερμηνεύουν ως προς τις πολιτικές του συνδηλώσεις τον ιδρυτικό μύθο της Ρώμης. • Να συσχετίζουν γεγονότα της ρεπουμπλικανικής περιόδου, όπως π.χ. η κατάργηση της βασιλείας και οι εμφύλιοι πόλεμοι, με αντίστοιχα γεγονότα της αρχαίας, μεσαιωνικής και νεότερης/σύγχρονης ιστορίας άλλων λαών. • Να αποτιμούν τη σημασία γεγονότων της ρωμαϊκής ιστορίας της ρεπουμπλικανικής περιόδου, όπως οι Καρχηδονιακοί Πόλεμοι και η νίκη του Οκταβιανού στο Άκτιο, για τη μετέπειτα πορεία τόσο των Ρωμαίων όσο και της Ευρώπης γενικότερα.
	Ελλάδα, Ρώμη, Ευρώπη: Από το παρελθόν στο παρόν	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν πολιτισμικές επιδράσεις/επιβιώσεις του ρωμαϊκού πολιτισμού σε άλλους πολιτισμούς της αρχαιότητας ή μεταγενέστερων εποχών. • Να αξιολογούν τη θέση της λατινομάθειας και ρωμαιομάθειας στο σύγχρονο εκπαιδευτικό σύστημα. • Να αναγνωρίζουν και να αξιολογούν την πολιτιστική επίδραση του πολιτισμού της Ρώμης στον νεοελληνικό πολιτισμό.

ΛΑΤΙΝΙΚΑ – Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ		
Θεματικά Πεδία	Θεματικές Ενότητες	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα
		Οι μαθητές/-ήτριες να είναι σε θέση:
Λατινική γλώσσα	Γλωσσική επεξεργασία, κατανόηση και απόδοση στα νέα ελληνικά λατινικού κειμένου	<ul style="list-style-type: none"> • Να μεταφράζουν στη νεοελληνική γλώσσα αποσπάσματα ή περιόδους λατινικού λόγου με τη βοήθεια λεξιλογίου.
		<ul style="list-style-type: none"> • Να ελέγχουν την απόδοση μιας λατινικής περιόδου στη νεοελληνική γλώσσα. • Να αναδιατυπώνουν ελεύθερα σε νεοελληνικό λόγο θέματα/ιδέες ενός λατινικού κειμένου.
Λατινική γλώσσα	Βασικά στοιχεία μορφολογίας	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν μορφολογικά (ως προς το πρόσωπο και τον χρόνο) ρηματικούς τύπους της οριστικής όλων των χρόνων της παθητικής φωνής. • Να αναγνωρίζουν μορφολογικά (ως προς το πρόσωπο και τον χρόνο) ρηματικούς τύπους της υποτακτικής και προστακτικής όλων των χρόνων της ενεργητικής και παθητικής φωνής. • Να αναγνωρίζουν μορφολογικά (ως προς τον χρόνο) απαρέμφατα της παθητικής φωνής. • Να αναγνωρίζουν μορφολογικά (ως προς την πτώση, τον αριθμό και το γένος) τη μετοχή του παθητικού παρακειμένου. • Να αναγνωρίζουν τις ιδιαιτερότητες των αποθετικών και ημιαποθετικών ρημάτων. • Να αναγνωρίζουν μορφολογικά το γερούνδιο και το γερουνδιακό. • Να αναγνωρίζουν μορφολογικά το σουπίνο. • Να αναγνωρίζουν μορφολογικά τύπους ανώμαλων ρημάτων. • Να αναγνωρίζουν μορφολογικά (ως προς την πτώση, τον αριθμό, το γένος) επίθετα όλων των κλίσεων και στους τρεις βαθμούς.
		<ul style="list-style-type: none"> • Να μετασχηματίζουν μορφολογικά ρηματικούς τύπους (ως προς το πρόσωπο/τον χρόνο/την έγκλιση/τη φωνή) αυτόνομα ή μέσα σε κατάλληλο προτασιακό περιβάλλον. • Να συγκρίνουν μεταξύ τους τον τρόπο σχηματισμού των ρημάτων σε διαφορετικούς χρόνους/εγκλίσεις/φωνές. • Να συγκρίνουν τον τρόπο σχηματισμού ρημάτων σε συγκεκριμένους χρόνους/εγκλίσεις/ φωνές της λατινικής με εκείνον σύγχρονων νεολατινικών γλωσσών που πιθανόν γνωρίζουν ή/και της αρχαίας και νέας ελληνικής.
	Βασικά στοιχεία σύνταξης	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν τη σημασία των εγκλίσεων σε κύριες και δευτερεύουσες

<p>Λατινική γλώσσα</p>		<p>προτάσεις.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν διαφορετικούς τρόπους εκφοράς της απαγόρευσης. • Να αναγνωρίζουν δευτερεύουσες ονοματικές και επιρρηματικές προτάσεις ως προς τον τρόπο εισαγωγής και εκφοράς τους και ως προς τη συντακτική τους λειτουργία. • Να αναγνωρίζουν διαφορετικούς τρόπους εκφοράς των ευθειών ερωτήσεων. • Να αναγνωρίζουν τα είδη της μετοχής και τη συντακτική τους λειτουργία. • Να αναγνωρίζουν τους τρόπους εκφοράς της σύγκρισης. • Να αναγνωρίζουν διαφορετικούς τρόπους εκφοράς του χρόνου, της αιτίας και του σκοπού. • Να αναγνωρίζουν τη λειτουργία του σουπίνου. • Να αναγνωρίζουν τη λειτουργία του γερουνδίου/γερουνδιακού και τη γερουνδιακή έλξη.
		<ul style="list-style-type: none"> • Να μετασχηματίζουν μετοχές σε ισοδύναμες νοηματικά δευτερεύουσες προτάσεις. • Να μετασχηματίζουν δευτερεύουσες προτάσεις σε μετοχές. • Να μετασχηματίζουν τον τρόπο εισαγωγής ή/και εκφοράς μιας δευτερεύουσας πρότασης. • Να μετασχηματίζουν υποθετικούς λόγους από το ένα είδος στο άλλο και να παρατηρούν την αλλαγή στο νόημα. • Να μετασχηματίζουν περιόδους από τον ευθύ λόγο στον πλάγιο και το αντίστροφο. • Να εκφέρουν με άλλους τρόπους, με ή χωρίς σημασιολογική διαφορά, τις επιρρηματικές έννοιες του χρόνου, της αιτίας και του σκοπού. • Να μετασχηματίζουν την ενεργητική σύνταξη σε παθητική και το αντίστροφο.
		<ul style="list-style-type: none"> • Να συγκρίνουν συντακτικές δομές της λατινικής με αντίστοιχες της αρχαίας ή/και νέας ελληνικής ή άλλων σύγχρονων ευρωπαϊκών γλωσσών.
	<p>Βασικό λεξιλόγιο, ετυμολογία και στερεότυπες λατινικές φράσεις</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν λέξεις ενός λατινικού κειμένου που συνδέονται ετυμολογικά με συγκεκριμένες νεοελληνικές λέξεις ή/και συγκεκριμένες, πολύ γνωστές λέξεις σύγχρονων ευρωπαϊκών γλωσσών που διδάσκονται στο σχολείο. • Να εντοπίζουν λέξεις ενός λατινικού κειμένου που συνδέονται ετυμολογικά με λέξεις της αρχαίας ελληνικής ή προέρχονται από αυτήν. • Να εντοπίζουν νεοελληνικές λέξεις που προέρχονται ετυμολογικά από λέξεις ενός λατινικού κειμένου.

		<ul style="list-style-type: none"> • Να χρησιμοποιούν σωστά σε κατάλληλο κειμενικό περιβάλλον λατινικές φράσεις/λέξεις που επιβιώνουν στη σύγχρονη επικοινωνία.
Ρωμαϊκός κόσμος	Θέματα ρωμαϊκού πολιτισμού	<ul style="list-style-type: none"> • Να διερευνούν και να παρουσιάζουν θέματα του πνευματικού βίου των αρχαίων Ρωμαίων (δίκαιο, θρησκεία/λατρεία/μαγεία, μυθολογία και τέχνη, φιλοσοφία/επιστήμες και τεχνολογία) αξιοποιώντας ψηφιακά εργαλεία. • Να εντοπίζουν και να παρουσιάζουν μνημεία του ρωμαϊκού πολιτισμού στον τόπο τους ή γενικότερα στην Ελλάδα.
		<ul style="list-style-type: none"> • Να αποτιμούν τη σημασία του ρωμαϊκού δικαίου για την εξέλιξη του δικαίου συστήματος στη μεσαιωνική, νεότερη και σύγχρονη Ευρώπη. • Να αποτιμούν την αξία της ρωμαϊκής τέχνης.
		<ul style="list-style-type: none"> • Να συσχετίζουν τη φιλοσοφία στην αρχαία Ρώμη με τα βασικά φιλοσοφικά ρεύματα της κλασικής και ελληνιστικής αρχαιότητας. • Να συγκρίνουν πτυχές του πνευματικού βίου των αρχαίων Ρωμαίων με εκείνες των αρχαίων Ελλήνων και να αναγνωρίζουν επιδράσεις του αρχαιοελληνικού πολιτισμού στον ρωμαϊκό. • Να συγκρίνουν τη ρωμαϊκή τέχνη με την αρχαία ελληνική.
Ρωμαϊκός κόσμος	Ρωμαϊκή κοινωνία	<ul style="list-style-type: none"> • Να διερευνούν και να παρουσιάζουν θέματα του καθημερινού βίου των αρχαίων Ρωμαίων αξιοποιώντας ψηφιακά εργαλεία. • Να διερευνούν και να παρουσιάζουν πτυχές της πολιτικής ζωής της αρχαίας Ρώμης με τη βοήθεια έντυπου και ψηφιακού υλικού/εργαλείων (π.χ. μελέτες, κείμενα της λατινικής γραμματείας, ιστότοποι αρχαιογνωστικού περιεχομένου, κινηματογραφικές ταινίες και ταινίες τεκμηρίωσης).
		<ul style="list-style-type: none"> • Να σχολιάζουν και να ερμηνεύουν κείμενα της ρωμαϊκής γραμματείας ως προς τις πολιτικές τους συνδηλώσεις ή τις πολιτικές θέσεις που εκφράζουν.
		<ul style="list-style-type: none"> • Να συσχετίζουν ή να συγκρίνουν θέματα της πολιτικής ζωής των αρχαίων Ρωμαίων με ανάλογα άλλων λαών της αρχαίας, μεσαιωνικής και νεότερης/ σύγχρονης εποχής.
		<ul style="list-style-type: none"> • Να αποτιμούν κριτικά πολιτικά φαινόμενα του ρωμαϊκού κόσμου (π.χ. πολιτική διαστρωμάτωση, πολιτικοί θεσμοί).
	Θέματα ρωμαϊκής ιστορίας	<ul style="list-style-type: none"> • Να αφηγούνται και να παρουσιάζουν με τη χρήση ψηφιακών εργαλείων γεγονότα

		<p>της ιστορίας της αρχαίας Ρώμης (αυτοκρατορική περίοδος).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να αναλύουν την «αυτοκρατορική ιδέα» της αρχαίας Ρώμης και τις επιβιώσεις της στον Μεσαίωνα και τη σύγχρονη εποχή. • Να σχολιάζουν την «εθνική ιδεολογία» των αρχαίων Ρωμαίων και να τη συγκρίνουν με παρόμοιες ιδεολογίες της νεότερης και σύγχρονης ιστορίας.
	Ελλάδα, Ρώμη, Ευρώπη: Από τοπαρελθόν στο παρόν	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν πολιτισμικές επιδράσεις/επιβιώσεις του ρωμαϊκού πολιτισμού σε άλλους πολιτισμούς της αρχαιότητας ή μεταγενέστερων εποχών. • Να αξιολογούν τη θέση της λατινομάθειας και ρωμαιομάθειας στο σύγχρονο εκπαιδευτικό σύστημα. <ul style="list-style-type: none"> • Να σχολιάζουν τον τρόπο με τον οποίο έβλεπαν οι αρχαίοι Ρωμαίοι τους Έλληνες. • Να παρουσιάζουν και να ερμηνεύουν τη στάση των Ρωμαίων απέναντι στους χριστιανούς.
	Γλώσσα και γραμματεία των Ρωμαίων	<ul style="list-style-type: none"> • Να προσδιορίζουν τη θέση της λατινικής γλώσσας μέσα στο πλαίσιο της ινδοευρωπαϊκής γλωσσικής οικογένειας. • Να γνωρίζουν τις σύγχρονες ευρωπαϊκές γλώσσες που αποτελούν εξέλιξη της λατινικής. • Να αξιολογούν τη θέση της λατινικής γλώσσας στον κοινωνικό, πολιτικό και πνευματικό κόσμο μεταγενέστερων εποχών (Μεσαίωνα, νεότερος και σύγχρονος κόσμος). • Να αναγνωρίζουν βασικούς εκπροσώπους της λατινικής λογοτεχνίας και να γνωρίζουν βασικά εργοβιογραφικά στοιχεία για αυτούς. • Να γνωρίζουν βασικά είδη της ρωμαϊκής γραμματείας και τα χαρακτηριστικά τους.